

GUD, I DIN NÅDE, FORNY VERDEN
ANDAGTER OG BIBELSTUDIER

Gud, i din nåde, forny verden

Andagter og bibelstudier

Bibelstudiemateriale i anledning af Kirkernes Verdensråds generalforsamling den 14.- 23. februar 2006 i Porto Alegre, Brasilien

Udgivet af
Det mellemkirkelige Råd
Peter Bangs Vej 1D
2000 Frederiksberg
www.interchurch.dk

Danske kirkers Råd
Peter Bangs Vej 1D
2000 Frederiksberg
www.danskekirkersraad.dk

ISBN: 87-87073-40-4
© 2005

Billeder:
Christian Pedersen
sxc.hu

Tryk: Lasertryk.dk

Indholdsfortegnelse

Introduktion 4

Hvordan bruges materialet? 5

Andagter og bibelstudier (forslag 1-5) 7

Guds nåde gør verden ny

Min nåde er dig nok

Gud gør ikke forskel

Guds hånd er størelse XXXL

Andagt og aktiviteter for minikonfirmander

Liturgier (forslag 6-7) 21

Liturgisk andagt

Meditativ andagt

Efterskrift 27

Hvad er økumeni?

Kirkernes Verdensråd

Brasilien

Generalforsamling

Appendiks med bønner, sange og salmer 30

Introduktion

Dette materiale laves i anledningen af Kirkernes Verdensråds generalforsamling i Porto Alegre, Brasilien, 14.-23. februar 2006. Kirkernes Verdensråd er et fællesskab af 347 kirker fra mere end 100 lande der repræsenterer over 550 millioner kristne. Fra Danmark er folkekirken, baptistkirken og metodistkirken medlemmer, og til generalforsamlingen tager en dansk delegation af sted. Der vil være i alt cirka 600 delegater fra kirkerne og yderligere 2400 deltagere med forskellige opgaver, der samles under temaet "Gud i din nåde, forny verden". På generalforsamlingen vil de delegerede diskutere de forgangne syv år og lægge planer for Kirkernes Verdensråds fremtidige arbejde, men man vil også mødes i bøn, gudstjeneste og lytte til foredrag og deltage i workshops.

I forbindelse med generalforsamlingen udgives en del materiale på engelsk, som nu foreligger i en bearbejdet udgave på dansk. Dette materiale er tænkt som en hjælp til at forberede sig på Kirkernes Verdensråds generalforsamling – også selv om man ikke selv har mulighed for at deltage. Måske kender man nogen, der skal af sted – måske interesserer man sig for Kirkernes Verdensråds arbejde og for det økumeniske arbejde – måske har man venskabsmenigheder i Danmark eller i udlandet, som også lytter til, hvad der bliver talt om, når kristne fra hele verden samles og taler sammen. Her er så en anledning til at gøre brug af noget af den inspiration, som kommer i forbindelse med forberedelserne til en sådan stor begivenhed.

Målgruppe

Dette hæfte indeholder andagter, bibelstudier og liturgiforslag til, hvordan man kan arbejde med temaet "Gud, i din nåde, forny verden" i forhold til voksne, børn og unge. Hæftet er tænkt som inspiration og hjælp til menighedsrådsmedlemmer, klubledere, spejderledere, præster og andre der har brug for at lave andagter. Materialet kan også bruges til personlig andagt. Det foreliggende materiale er bearbejdet til en dansk sammenhæng fra det engelske forlæg, som er udgivet under titlen "Springs of Living Water – Bible Studies on Grace and Transformation", WCC 2005.

Hvordan bruges hæftet?

Materialet er lavet, så alle stykkerne hver for sig er grydeklare. Samtidig er materialet fuldstændig fleksibelt og består af enkeltdele, der kan varieres i længde alt efter behov. Alle andagter består af:

- sang/salme
- to tekster
- stilhed
- refleksion
- spørgsmål til overvejelse
- afsluttende bøn
- sang/salme.

Skal materialet være en andagt så udelad spørgsmål og evt. den ene sang/salme. Hvis materialet skal bruges til en bibeltime, kan man inddele gruppen i mindre grupper og lade dem drøfte spørgsmålene. Saml gerne op i plenum.

Alle forslag til sange/salmer og bønner kan naturligvis udskiftes. For at hjælpe brugeren er der bagest i materialet flere forslag, men helt andre forslag kan naturligvis sættes ind uden at det vil ødelægge sammensætningen af materialet. I det hele taget vil det være vigtigt selv at plukke det, man kan bruge i sin kirkelige sammenhæng.

Logoet

Logoet på forsiden, som der ofte refereres til inde i materialet, er designet til generalforsamlingen. Det repræsenterer på en og samme tid Guds hånd og en bedende hånd; skabelse og kors, fred og forløsning. I baggrunden er Pagtens Bue. Den røde hånd symboliserer både Guds omsorg – en omsorg, der betød døden på et kors, derfor den røde farve. Samtidig symboliserer den bønfoldelse. De tre linier symboliserer dels regnbuen, der er symbol på Guds løfte til mennesket, dels en dues vinger – et fredssymbol ligesom olivengrenen, der på samme tid tager form af et kors.

Salmer og sange

Der er i materialet henvisninger til salmer og sange i Den Danske Salmebog fra 2002 (forkortes DDS), Teensangbogen (Unitas Forlag, 4. udgave, 2003), Børnesangbogen (Unitas Forlag, 2. udgave, 2001), Salmer og Kirkeviser (P. Haase og Søns Forlag a/s 1. udgave, 2. oplag 1986) og Thuma Mina (TM). Mange af de foreslåede sange og salmer findes i flere af sangbøgerne.

Hvem står bag?

Stud. theol. Eva Østerlind og lærer Inger Thomsen, der begge er delegerede for folkekirken til Kirkernes Verdensråds generalforsamling, har sammen med dr. theol. og tidligere præsident for Kirkernes Verdensråd Anna Marie Aagaard bearbejdet materialet. Pastor Holger Lam, der er baptistkirkens delegerede til generalforsamlingen har samlet materialet. Den endelige redaktion er foretaget af generalsekretær Lene Suh Nicolaisen og konstitueret sekretariatschef Kirsten Auken fra henholdsvis Danske Kirkers Råd og Det mellemkirkelige Råd. Informationssekretær Christian Pedersen fra Det mellemkirkelige Råd har stået for layoutet.

Bagerst i hæftet findes en kort artikel om Kirkernes Verdensråd og generalforsamlingen samt et appendiks med forslag til bønner, sange og salmer.

Flere artikler findes på www.danskekirkestraad.dk
Generalforsamlingens hjemmeside findes på www.wcc-assembly.info, hvor man kan finde yderligere materiale og oplysninger.

Andagter og bibelstudier

Guds nåde gør verden ny

Forslag 1

Salme/ sang Hvad mener I om Kristus (DDS 54)

Tekstlæsning

Læs teksterne højt Lukas 4, 16-30
Esajas' Bog 61, 1-4

Stilhed

Til eftertanke

Lukas fortæller, at Jesus bliver forkastet af dem, der hører ham forklare den gamle profettekst fra Esajas og anvende den både om sig selv og om hele synagogens forsamling.

Hvorfor blev tilhørerne så sure? Måske fordi de kun så Jesus som tømmerens søn og ikke havde øjne til at se Jesus også som Messias og "Guds Søn", dvs. som den, der er af Gud og fortæller mennesker, hvem Gud er. Jesus siger til sine tilhørere: "Det, profeten Esajas fortæller om Gud, det ser I mig gøre. Tro da på, at jeg er sendt af Gud. Guds gerning sker lige her og nu for øjnene af jer".

Det gik synagogeforsamlingen ikke med på. Løsladelse af fanger; trøst til de sørgende; godt nyt til fattige og modløse; genopbygning af byer. Sådan syntes de ikke, at deres hverdag så ud. Sådan kunne den ikke se ud. De syntes, at Jesus, tømmermandens søn, var blevet en religiøs fantast. Ud med ham. Ud af byen.

Lukas og de første kristne tog den Jesushistorie med, når de fortalte om Guds historie med verden. De var nemlig kommet til tro på, at Jesus – den korsfæstede og opstandne – var ét med Gud og gjorde Guds gerning. De regnede med, at denne tro gjorde dem selv til "retfærdighedens ege", og at de var kaldet til at følge Kristus og ligne ham i deres liv.

Tror *vi* på, at Gud har Jesu Kristi navn, så står vi samme sted som disse første kristne. Vores liv kan og skal være til Guds ære, så andre mennesker kan få "hovedpynt" i stedet for "aske" og fattige og sørgende få livet rettet op.

Måske var det det, de oprindelige tilhørere blev så vrede over. Det kræver nemlig både tro og mod at leve sådan, at der bliver plads og glæde og retfærdighed til de fattige og modløse og lidende mennesker omkring os.

Det ved de kristne i Brasilien, hvis hverdag er præget af den store forskel mellem indkøbscentrenes rige glimmer og slumbyernes og de jordløse landarbejderes virkelighed. Vi lever ikke i Brasilien, men vi kender til, at der kun er plads til os selv og hverken til Jesus eller de anderledes og nødlidende. Bibelteksterne spørger os: Har vi mod til at tro, at Gud i sin nåde har gjort os til "retfærdighedens ege", så verden bliver ny, når vi gør Guds gerning og lader ret, fred og glæde blive til?

Overvej

- Hvad betyder "nådeår"?
- Hvordan bliver vores egen virkelighed "et nådeår for Herren"?
- Hvordan kan et nådeår kræve tro og mod?

Bøn

Gud, vi beder dig:

Kom og gå med os på vejen,
så vi kan leve i din nåde og i din fred.

Fyld os med mod, så vi kan rive mure ned.

Mellem unge og gamle, mellem mennesker af forskellig tro, mellem kristne.

Send din hellige Ånd over os,
Så vi bliver som profeter, hvis liv forkynder frihed og genrejsning,
så verden bliver ny.

Lad din Ånd være den sagte vind,
når vi savner trøst og sikkerhed.

Lad din Ånd være en stærk storm,
når vi er for fastlåste og ikke til at rokke ud af stedet.

Lad din fred være i os,
så vi stifter fred mellem folk, mellem kirker og religioner.

Lad din nåde forandre os,
så vi lever i kærlighedens frihed.

Lad din velsignelse regne ned over os,
så vi får mod til at gå sammen med dig på vejen
og leve som "retfærdighedens ege".

Amen.

Salme/sang Kærlighed er lysets kilde (DDS 696)

Min nåde er dig nok

Forslag 2

Salme/sang Nåden er din dagligdag (DDS 522)

Tekstlæsning

Læs teksterne højt Ezekiels Bog 36, 26-27
 2 Korintherbrev 12, 6-10

Stilhed

Til eftertanke

Det gamle Israels profeter vendte gang på gang tilbage til Guds pagt med folket. Den pagt står fast, sagde profeterne i deres prædikener. Det er nemlig en pagt mellem ulige parter. Gud holder fast, også når det går helt galt i politisk kaos, så mennesker bliver krigsofre og fordrevet fra deres hjem og deres land. Gud vil genoprette jeres tilværelse, siger Ezekiel til de landflygtige jøder i Babylon. Den genoprettelse begynder med jeres tro på, at Gud kan og vil overvinde jeres selvtilstrækkelighed, så I bliver vant til at være barmhjertige og have hjerte for andre.

I Paulus' brev til menigheden i Korinth fortæller apostlen om, hvor svært det har været for ham selv at holde fast ved, at Gud vil genoprette hans liv. Store syner har Paulus ganske vist haft (2 Kor 12,1-5), men han har også hele tiden haft mere end nok af forfølgelse, fængsling, fordrivelse og mishandling.

Til Paulus og til os siger Gud så: "Min nåde er dig nok". "Gud tager ikke problemerne bort, men giver nåde til at holde ud midt i problemerne". Denne sidste sætning er skrevet af en afrikansk kvindelig teolog fra Natalprovinsen i Sydafrika. Hun fortsætter sine overvejelser til forberedelse af Kirkernes Verdensråds generalforsamling sådan: "Når man læser denne paulustekst i en afrikansk sammenhæng, bliver man fristet til at sætte navn på Satans gerninger og dertil spørge: Hvor er du, Gud? Hvorfor skal vi lide under den sociale uret – al den vold og fattigdom og uhelbredelige sygdomme som HIV/AIDS, der plager Afrika?". Men hverken henvisninger til Satan og alle hans gerninger eller endeløse spørgsmål

til Gud løser problemerne. Også de Kristustroende lider – i Afrika og alle andre steder – og hvad betyder det så, når Jesus siger, at dæmoner kun drives ud ved bøn og faste?

Til Paulus, til afrikanere og til os siger Gud: Min nåde er dig nok. Nok til at holde ud og blive ved med at leve som kristen i bøn og afstå fra hovmod og vrede og destruktion – også selv om problemerne tårner sig op. Også selv om kun nogle af problemerne lader sig løse. "Min nåde er dig nok". Synd, ondskab og Satan er ikke alt, der er. Trøsten og modet og udholdenheden kommer med troen på, at vi lever hele vores ofte besynderlige og lidelsesfulde liv under Guds nåde.

Overvej

- Gud siger: "Min magt udøves i magtesløshed" – hvordan ser det ud i dag?
- Hvad beder vi om, når og hvis vi beder om, at de Kristustroende må finde styrke i svaghed?
- Hvis vi bruger profetens billedsprog og taler om hjertes af sten, hvad prøver vi så på at sige?

Bøn

Vi takker dig Gud, vores Skaber,
fordi du giver os din hellige Ånd,
så verden kan blive ny.

Vi takker dig,
fordi du ikke forlader os eller lader os i stikken,
når vi stoler på dig.

Vi tror, at din pagt med din skabning
bliver gennemført,
så livet igen og igen bliver genoprettet,
selv midt i lidelsen.

Vi takker dig, du rettens og retfærdighedens Gud,
fordi du vil bruge os til at stifte fred
og skabe ret, hvor mennesker lider.

Giv os mod til at gøre det, vi ved, er ret,
Og lær os at overlade de ting, vi ikke kan ændre, til dig.

Tak for dit løfte om, at din nåde er os nok.

Amen.

Salme/sang Helligånd tag mig ved hånden (Teensangbogen 62)

Gud gør ikke forskel

Forslag 3

Salme/ sang Du som gi'r os liv og gør os glade (DDS 369)

Tekstlæsning

Læs teksterne højt Jonas' Bog 4, 1-11
Apostlenes Gerninger 10, 9-35

Til eftertanke

Vi mennesker vil gerne opfatte os selv som rationelle skabninger, hvor fornuften og det bedste argument vinder til sidst. Ofte må vi dog se i øjnene, at frygt, tabuer og usynlige bånd har en større magt over os end vi aner. Hvis der skal ske en forandring i vores liv og hvis vi skal ændre holdning til noget, kræver det derfor ofte mere end bare fornuftige argumenter.

Gud vælger nogle gange overraskende veje for at forandre menneskers sind og hjerter. I historien om Jonas er det derfor heller ikke fornuftige argumenter Gud gør brug af, da han skal forklare Jonas, hvorfor han tilgav folket i Nineve. Gud lader i stedet en olieplante visne og får solen til at stikke Jonas. Da Jonas bliver vred og har ondt af olieplanten siger Gud: "Skulle jeg så ikke have ondt af den store by Nineve, hvor der er mere end hundrede og tyve tusind mennesker, som ikke kan kende forskel på højre og venstre?" Gud gør ikke forskel – han trodser vores menneskelige fornuft og tilgiver os som han tilgav folket i Nineve.

Peter oplever ligesom Jonas, hvordan Gud vælger overraskende veje for at forandre hans sind. Diskrimination af folk med anden etnisk baggrund var ikke et ukendt fænomen på apostlen Peters tid. Peter kunne heller ikke selv sige sig fri for at ville skelne mellem rent og urent, sådan som loven foreskrev. For at forandre Peters sind og overbevise ham om, at Gud ikke gør forskel, lod Gud ham få et syn. Mens Peter er allermest sulten, inviterer Gud ham i et syn til at spise mad, som han har lært er urent og vanhelligt. Da Peter ikke vil tage imod maden, er Guds svar: "Hvad Gud har erklæret for rent, må du ikke kalde vanhelligt". Først da Peter får besked på at gå hen og møde officeren Cornelius, som ikke er jøde,

forstår han, hvad det er Gud vil sige til ham. Peter har følt den samme afsky overfor uren mad, som han har følt over for hedninger, men nu ser han, at Gud ikke gør forskel på nogen.

Når frygten for det fremmede, egoismen og snæversyn truer med at tage magten over vores menneskelige fornuft, har vi brug for Gud ligesom Jonas og Peter havde det. Brug for at Gud viser os sandheden, forandrer vores sind, så vi ser at Gud ikke gør forskell!

Overvej

- Hvornår oplevede du sidst, at du måtte ændre holdning til noget eller nogen? Hvad var det der fik dig til at gøre det?
- Har du oplevet, at noget uventet fik dig til at ændre holdning?
- Jonas og Peter er intolerante over for en bestemt gruppe af mennesker. Er der nogen grupper af mennesker eller nogen typer, du har svært ved at acceptere?
- Hvordan kan Gud hjælpe os med at acceptere det, som er anderledes, og som vi måske frygter?

Aktivitet

Find på en "sag" som to parter skal diskutere. Lad de to parter (enten grupper eller personer) få lidt tid til at overveje, hvordan de skal argumentere for deres holdning. Sæt diskussionen i gang. Overvej bagefter, hvor langt I kom i diskussionen. Hvad kunne i stedet for gode argumenter have fået parterne til at blive enige?

Bøn

Du, som er Gud for alle nationer og folk,
for dig er ingen urene, urørlige eller tabuiseret.

Vi beder dig – rens vore hjerter for den frygt og de fordomme,
som truer vores tilværelse og udfordrer os i vort indre.

Kom til os og åben vore øjne,
forvandl vore hjerter, vis os sandheden,
så vi ser hinanden som brødre og søstre
og som dine børn.
I Jesu Kristi navn. Amen.

Salme/sang

Menneske din egen magt (DDS 370)

Guds hånd er størrelse XXXL

Forslag 4

Til brug for konfirmander og teenagere

Salme/sang Livstræet (Teensangbogen 121)

Indgangsvinkel

Lad konfirmanderne kigge på logoet for generalforsamlingen og fortælle, hvilke symboler de ser. Snak om, hvad de forskellige symboler betyder, og hvor de kommer fra. Hvis ikke "Guds hånd" bliver nævnt i samtalen, så led selv konfirmandernes opmærksomhed hen på denne. Lad denne snak være indgangsvinkel til at læse eller fortælle beretningen om Zakæus.

Tekst Lukasevangeliet 19, 1-10

Omkring teksten og temaet

Der var ikke ret mange mennesker, der brød sig om Zakæus. Hans job var at indkassere penge fra folk til staten, og det i sig selv var vel nok til at gøre ham upopulær. Men Zakæus var også kendt for at snyde, skrabe til sig, hvor han kunne komme af sted med det og altid tænke på sig selv først. Det er egentlig ikke så svært at forstå, at folk ikke brød sig om Zakæus. Da Jesus kommer på besøg i den by, hvor Zakæus bor, sker der pludselig en forandring i Zakæus' liv. Jesus vælger nemlig at besøge Zakæus. Alle de mennesker, der er stimlet sammen for at se Jesus, bliver meget forargede og endnu mere sure på Zakæus. Hvordan kan Jesus dog finde på at besøge Zakæus? Ham der altid tænker på sig selv og er sådan et dårligt menneske? Jesus giver selv svaret på dette spørgsmål til sidst i historien: "Menneskesønnen er kommet for at opsøge og frelse det fortabte."

Denne historie er egentlig Jesus i en nøddeskal. Det er nemlig ikke første og sidste gang, at han omgås folk, som ingen andre vil have noget med at gøre. Bibelen fortæller gang på gang om, hvordan Jesus møder de udstødte, syge og forkerte mennesker og forandrer deres liv. I Zakæus' liv får det den betydning, at han pludselig giver halvdelen af alt det, han ejer, væk, og mon ikke også han får

lidt flere venner, end han tidligere har haft? Når Jesus møder mennesker, ser han tværs gennem alt det, andre mennesker måske nogle gange har lidt for meget fokus på. Han ser mennesket bagved og får det smukke frem i lyset.

Christina Aguilera synger om lidt det samme i sangen "Beautiful". Omkvædet lyder:

You are beautiful
No matter what they say
Words can't bring you down
Ohh no
'Cause you are beautiful
In every single way
Yes words can't bring you down
Ohh no
So don't you bring me down today

Det denne sang vil fortælle os er altså, at vi er smukke, lige meget, hvad andre mennesker siger. Ofte føler vi nok det stik modsatte. Hvem drømmer ikke om at være perfekt på alle måder? Slippe af med alle bumserne, smide et par kilo, have råd til de fedeste bukser, være ligeså sjov som drengene fra Angora og komme med i stjerne for en aften. Vi kan altid finde et eller andet ved os selv, vi ikke bryder os særlig meget om, og ofte også ved de andre. Men sangen fortæller os, at uanset hvad andre mennesker måtte sige til os, og uanset hvor kiksede vi selv føler os, så er vi smukke. Smukke som de mennesker vi er inderst inde. Ligesom Jesus besøgte Zakæus og ønskede at have noget med ham at gøre, vil han også have noget med dig at gøre i dag. Guds hånd er størrelse XXXL og rummer alle mennesker. Uanset om vi måske ikke ser brandgodt ud på ydersiden, og selvom vi nogle gange render rundt og gør noget dumt.

Spørgsmål til samtale

- Snak om, hvilke mennesker der minder om Zakæus. Hvilke grupper af mennesker bryder vi os måske ikke om i dag?
- Hvad vil det sige at være smuk? Hvad skal der til, for at vi bliver tilfredse med os selv?
- Tror I, Gud ønsker at have noget med alle mennesker at gøre i dag?

Aktivitet

- Læs hele teksten til Christina Aguileras sang og snak om, hvad sangen ellers fortæller.
(Find hele teksten på: www.allstarz.org/~christina/lyrics/stripped/11.html)
- Find forskellige personer i gamle aviser og blade. Riv dem ud og snak om, hvad der kan være smukt hos de enkelte personer.

Sang/salme

Gud, vi er i gode hænder (DDS 675)

Andagt og aktiviteter for minikonfirmander

Forslag 5

Forberedelser

Alt afhængigt af, hvordan jeres mini-konfirmand-aktiviteter plejer at forløbe, er I frit stillet til at skære i de følgende punkter for at sætte jeres egne indledninger/afslutninger eller lignende ind. Som udgangspunkt varer andagten ca. ½ time og aktiviteten ca. 40 – 45 minutter.

Begge dele kan naturligvis forlænges eller forkortes alt efter ønsker og behov.

Samling i rundkreds, stilhed

Lystænding

Alle tænder et fyrfadsllys og sætter i midten eller ved alteret, hvis man bruger kirkerummet.

Salme/sang Børnesangbogen 28 "Det skete langt herfra"

Refleksion

Lad børnene kigge på logoet for generalforsamlingen og fortælle hvilke symboler de ser. Snak om, hvad de forskellige symboler betyder, og hvilke fortællinger fra Bibelen symbolerne kan forbindes med. Hvis ikke "Pagtens Regnbue" bliver nævnt i samtalen, så led selv mini-konfirmandernes opmærksomhed hen på den historie. Lad denne snak være indgangsvinkel til at læse eller fortælle beretningen om Noa og hans ark.

Bibellæsning

Oplæsning af bibelhistorie fra børnebibel eller fortæl selv historien (1. Mosebog 6-9, primært 9, 9-17).

Lad børnene genfortælle for at se, hvad de har forstået og hvordan. Tal lidt om historien og hvad den betyder for os. Her er nogle forslag til emner, man kan komme ind på:

Alle kristne hører ind under pagtens regnbue, også selvom de ikke tror og gør præcis som os.

Gud besluttede, at Noa skulle overleve vandfloden. "...Noa fandt nåde for Herrens øjne" står der i Bibelen, Gud fik sympati med ham. Kan vi mennesker også se med velvilje på hinanden, selvom vores gudstjenester er forskellige, eller er det kun Gud, der giver os goodwill?

Verden blev forvandlet efter vandfloden – Hvordan? Kunne vi måske trænge til en ny vandflod i verden, selvom Gud lovede Noa, at det ikke ville ske igen?

Forvandles vi af andre ting end af Gud? Hvilke og hvordan?

Afslutning

Afslut med Fadervor eller en anden bøn. Lad børnene bede på skift eller spørg dem, om der er nogen/noget, de gerne vil have bedt for og inddrag det i én samlet bøn.

Sang Salmer og Kirkeviser 92 "Han har den hele vide verden i sin hånd".

Aktiviteter

Indled med at fortælle lidt om, hvad økumeni er, og om mødet i Brasilien. Brug evt. den korte artikel bagi eller find nogle lidt længere artikler på <http://www.danskekirkeksraad.dk/index.php?id=56&template=1>

Som aktivitet kan I vælge én eller flere af følgende forslag til, hvordan man kan lave Noas Ark eller regnbuen kreativt:

- I ståltråd med perler på
- I ler eller modellervoks
- Som en collage, klippet og klistret sammen af gamle ugeblade o.l.
- Med vandfarver
- Med farveblyanter eller tuscher

Forslag til liturgier

Økumeni handler om at tale og arbejde sammen med kristne fra andre kirkesamfund end ens eget, så derfor er her et forslag til, hvordan andre kristne kan medinddrages i jeres forberedelser til mødet i Brasilien.

Er I en del af en menighed, som har en venskabsmenighed i et andet land, er det her en enestående mulighed for at lave noget sammen. Aftal, at I på det samme tidspunkt holder den samme gudstjeneste, hvor I beder de samme bønner, mediterer over de samme bibeltekster og synger de samme salmer/sange. På den måde får I en følelse af samhørighed, I er alle grene på det samme træ/dele af den samme krop, fordi I kan tjene Gud i fællesskab gennem gudstjenesten.

Er der andre kirkesamfund i byen/området, så tag kontakt til dem og find ud af, om de er interesserede i at lave en gudstjeneste sammen, som foreslået længere nede på siden. I kan invitere til en fælles gudstjeneste eller I kan opfordre til, at en eller flere ens bønner indgår i hver jeres højmesse/søndagsgudstjeneste.

Kort introduktion til meditation

At meditere over en bibeltekst vil sige, at man prøver at tage ordene til sig på en måde, så de kommer fra hovedet og ned i hjertet. Lytter til ordene som Guds ord til hver enkelt lige nu. Bed deltagerne om at lægge mærke til, om der er en sætning eller måske bare et enkelt ord, der særligt rammer dem. Tag det ene ord, eller den ene sætning med ind i stilheden og brug det som udgangspunkt for en samtale med Gud. Eller gentag sætningen inden i dig selv. Tyg og smag på ordene, så du kan få næring og kraft fra dem. Stilheden kan også bruges til at falde til ro i, og bare sidde og nyde at være til foran Guds ansigt, åben for hans nærvær, omsorg og tilgivende kærlighed.

De følgende forslag til liturgier indeholder brug af stilhed. Stilheden kan virke skræmmende for nogle, men det hjælper at vide, hvor lang stilheden er. Der kan derfor med fordel uddeles en oversigt over meditationens forløb med angivelse af stilhedens længde.

Forbered også deltagerne ved at fortælle dem om de forskellige måder, de kan anvende stilheden på.

Liturgiske og/eller meditative gudstjenester og andagter kræver en leder/liturg, der sørger for den nænsomme overgang mellem de forskellige led og som holder øje med tiden, hvis der er stilhed.

Kirkebænke er ikke altid velegnede til meditationer. Hvis det er muligt, kan man opstille stole i koret, i nærheden af alteret, samt lægge puder og hynder frem. Man kan også bruge bedeskamler. De kan fx fås ved henvendelse til Skovhusgruppen, kontor@retraetehus.dk.

Ønsker man at anvende flere Taizévers, end der er tilgængelig i de salme- og sangbøger, der her er foreslået, kan de findes på www.taize.dk eller købes i danske oversættelser hos Kirkefondet, kirkefondet@kirkefondet.dk.

Forslag til liturgisk gudstjeneste

Forslag 6

Kan bruges som afslutning på et bibelstudium

Alle læser/beder højt det, der er skrevet med **fed**.

Salmesang Alle mine kilder (DDS 441)

Til indgang

Gudstjenesteleder (L): Herre, oplad mine læber,

Menighed (M): **så skal min mund forkynde din ære.**

(L): Gud, kom at fri mig.

(M): **Herre, il mig til bistand.**

(L): Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden

(M): **Som i begyndelsen, nu og altid og i al evighed. Amen.**

Salmesang En af de aftrykte sange skrevet til Kirkernes Verdensråds 9. generalforsamling. Se appendiks.

Tekstlæsning En af teksterne, der bruges på Kirkernes Verdensråds generalforsamling:

Esajas' Bog 61, 1-4. Luk 4, 16-30

Jonas' Bog 4, 1-11; ApG 10, 9-35

Ezekiels Bog 36, 26-27; 2 Kor 12, 6-10

Stilhed

Taizéovers Syng lovsang hele jorden (DDS 420)

Bøn **Gud, du er enhedens og kærlighedens Gud,**
(Se andre forslag **lad vores hjerter holde fast ved det,**
i appendiks) **vi siger med ord.**
Send os din Ånd,

så vi kan bede også om det,
vi ikke tør bede om.
Lad din Ånd binde os,
når vi helst vil gå vore egne veje.
Led os. Giv os mod til at bede om,
at vi må gøre din vilje.
Lad os gøre din vilje
i vor Herre Jesu Kristi navn.
Amen.

Velsignelse

Må Gud velsigne os,
så vi bliver utilpasse ved halve sandheder,
nemme svar og et overfladisk forhold til andre.
Vi beder om velsignelse til at leve sådan, at vi har
hjertet med.

Må Gud velsigne os,
så vi føler vrede over uretfærdighed og udnyttelse af
mennesker.
Vi beder om velsignelse til at arbejde for
retfærdighed og fred.

Må Gud velsigne os,
så vi græder over dem, der lider i smerte, i afvisning,
i sult og i krig.
Vi beder om velsignelse til at være til trøst og glæde.

Må Gud velsigne os,
så vi får troens dårskab til at regne med,
at vi kan gøre en forskel.

Vi beder om velsignelse til at kunne flytte os.

(Alternativ: Den aronitiske velsignelse synges. Findes i
Teensangbogen nr. 173)

Salme/sang Du som har tændt millioner af stjerner (DDS 787)

Forslag til meditativ gudstjeneste

Forslag 7

Velkomst og indledning til andagten

Salme/sang Spænd over os dit himmelsejl (Teensangbogen 117)

Indledende bøn

**Kære Jesus Kristus, Herre og Frelser
Vi be'r dig:
Luk vore øjne, ører og hjerter op.
Luk vore øjne op,
så vi kan se dig, og se hinanden.
Luk vore ører op,
så vi kan høre, hvad der ligger i dine ord.
Luk vore hjerter op,
så vi kan mærke, at vi er indpodet i dig,
at vi er grene på dit træ
at vi har del i din herlighed.
Amen.**

Slag på klokke

Bibeltekst Åb. 21, 1-5

Stilhed i 5 minutter

Bibelteksten læses op igen

Stilhed i 10 minutter

Slag på klokke

Salme/sang Jordens mørke er ikke mørke (Teensangbogen 128c)

Fadervor bedes sammen

Fredshilsen

Som et symbolsk udtryk for fred kan man nu give sin sidemand eller kvinde hånden med ordene "Guds fred".

Salme/sang Vi tror en kærlig Gud har brug for disse hænder
(Teensangbogen 170)

Bortsendelsesord

"Gå med fred og glæde i Kristus. Amen." eller: "Elsk Gud af hele din sjæl, af hele dit sind og med hele din krop – og din næste som dig selv. Amen".

Efterskrift

Hvad er økumeni?

Med økumeni menes sædvanligvis det samarbejde og de samtaler, der foregår mellem forskellige kristne kirkesamfund. Ordet økumeni stammer fra et græsk ord »oikumene«, der betyder den beboede verden, og derfor bruges ordet undertiden også om kirkens ansvar i verden.

Formålet med økumenisk arbejde er at bringe alverdens kirker tættere på hinanden. I det arbejde bygger kirkerne på en enhed i tro og bekendelse og prøver, at sætte synlige tegn på kirkens fælles grundlag og dermed enhed i fælles gudstjenestefejring og i samarbejde omkring undervisning, mission og diakoni. Kirken i verden er én hellig almindelig kirke, som Kristi legeme. Men som et legeme har forskellige lemmer med forskellige funktioner, har også kirken vidt forskellige måder at udføre sine opgaver på. Det kommer til udtryk i begrebet ”Enhed i forsonet mangfoldighed”. De forskellige traditioner ses snarere som en styrke end som noget, der skal smelte sammen til én fælles enhedsform.

I det internationale økumeniske arbejde står Kirkernes Verdensråd som det centrale samlingspunkt.

Kirkernes Verdensråd

Kirkernes Verdensråd er et globalt fællesskab af kirker med 347 medlemskirker fra over 100 forskellige lande. Medlemskirkerne kommer hovedsagelig fra de klassiske protestantiske retninger, størstedelen af verdens ortodokse kirker samt de anglikanske kirker. Fra Danmark er Baptistkirken, folkekirken og Metodistkirken medlemmer. Grundlaget for optagelse er bekendelsen til den treenige Gud, troen på Jesus Kristus som frelser og forsoner, og enighed om dåben som frelsesgrundlag. Foruden medlemskirkerne består fællesskabet af en lang række associerede medlemmer. Det er primært nationale kirkeråd, som Danske Kirkers Råd, hvorigennem mange flere kirker end medlemmerne har en tilknytning til Kirkernes Verdensråd. Den Katolske Kirke er fx medlem af Danske Kirkers Råd og tilsvarende nationale kirkeråd i andre lande, men ikke af Kirkernes Verdensråd. Pinsekirkerne og den såkaldte

Lausanne-bevægelse, som er en sammenslutning af evangelikale kirker, er heller ikke med i Kirkernes Verdensråd.

Samarbejdet i Kirkernes Verdensråd er koncentreret omkring teologiske samtaler, undervisning og uddannelse, diakoni i betydningen aktiv hjælp til og solidaritet med menigheder og kirker, som lever under vanskelige kår (politiske, materielle, åndelige), og dialogen med, i bredeste forstand, det omgivende samfund.

Brasilien – et land med dybe modsætninger

Kirkernes Verdensråds generalforsamling finder sted i et land med dybe modsætninger. Modsætninger mellem rig og fattig, mellem land og by, mellem udvikling og stilstand. Brasilien er det største land i Latinamerika og det femte største land i verden. Det er to gange så stort som det udvidede Europa, men befolkningstallet er kun en tredjedel så stort som i EU.

Brasilien er kendt for sine fantastiske strande ved Atlanterhavet, men landet er meget mere; der er ørkenområder, sletter og savanner, bjerge, skove og jungleområder, hvoraf mange trues af ulovlig skovrydning.

De store byer som Sao Paulo og Rio de Janeiro (16 og 14 millioner indbyggere) eksisterer ved siden af områder, som er ekstremt tyndt befolkede. Forskellighed er også karakteristisk for Brasiliens befolkning, som består af mere end 40 etniske grupper, som igen er blandet med den oprindelige befolkning.

Samtidig med at Brasilien er et moderne land med højteknologisk industri, er det et land med massiv fattigdom. De rigeste 10 procent af befolkningen tjener halvdelen af landets samlede indkomst, mens de fattigste 40 procent kun tjener 8 procent. Fattigdommen resulterer i sygdom og fejlnæring, og det skønnes, at 120.000 spædbørn dør hvert år, før de bliver 1 år.

Brasilien har en kolossal gæld: 237,9 milliarder US dollar (eller 39 procent af BNP), men samtidig stiger eksporten, og den slog nye rekorder i 2004.

Et lavt niveau af uddannelse, mangel på muligheder og tiltagende problemer med stoffer forårsager stigende vold blandt de unge i

byerne. Sikkerhed er et stort problem i byerne – og mange selvorganiserede aktivister forsøger at skabe ro i dele af byerne.

Det er i dette sammensatte samfund, at kirkerne mødes for at holde generalforsamling. Præget af mange af de problemer, som det globaliserede samfund er en del af.

Selv kirkerne er meget forskellige. Den katolske kirke har 126 millioner medlemmer (74 procent af befolkningen), men tæt ved 25 procent er protestanter, hvoraf de 85 procent heraf er medlemmer af pinsekirker. En væsentlig rolle spiller også de afro-brasilianske religioner som Candomble, Xango, Macumba og Umbanda, som udgør godt 4 procent af befolkningen, men som også har indflydelse på mange katolikker.

Hvad sker der på en generalforsamling?

Kirkernes Verdensråds generalforsamling vil gennem forhandlinger, foredrag og debatter samle op på de seneste syv års indsats, og de delegerede skal så på baggrund af hvad de hører afstikke nye linier for Kirkernes Verdensråds arbejde i de kommende syv år. De delegerede skal vælge medlemmer til centralkomiteen som er den øverste ledelse for Kirkernes Verdensråd mellem generalforsamlingerne. Centralkomiteen består af ca. 150 medlemmer. I øjeblikket sidder Rasmus Hylleberg fra Baptistkirken i Danmark og Anders Borre Gadegaard for folkekirken i centralkomiteen. Anders Gadegaard er også medlem af eksekutivkomiteen og formand for finanskomiteen i Kirkernes Verdensråd. Derudover skal generalforsamlingen vælge nye præsidenter og en ny formand.

Kirkernes Verdensråd har gennemgået en vanskelig periode med omstruktureringer og økonomiske problemer. Organisationen står nu overfor en række store udfordringer, på den ene side med at få medlemmerne til at stå fast på forpligtigelsen overfor hinanden, og på den anden side med at få fællesskab til at åbne sig udadtil til de mange kirker og kristne, som ikke er medlemmer af Kirkernes Verdensråd. Det drejer sig på den ene side om pinsekirkerne i Latinamerika og andre steder i verden, og på den anden side om den katolske kirke – altså netop de kirker, som er størst i Brasilien.

På Kirkernes Verdensråds hjemmeside www.wcc-coe.org kan man læse mere om det økumeniske arbejde.

Appendiks

Forslag til bønner og sange

1. Fællesskabets og mangfoldighedens Gud,
vi takker dig for din stadige fornyelse i vore liv.
Tak for de fællesskaber, som vi er en del af.
Uden dig går vore liv i stå,
uden dig glider livet fra hinanden.
Åben vore øjne for andres sorg og lidelse.
Åben vore hjerter, så vi kan blive redskaber for din heling og glæde
i tillid til at din nåde er os nok.
Amen.

2. Enhedens Gud, kærlighedens Gud.
Gør det, vi bekender med vore læber til virkelighed i vore hjerter.
Gør det, vi længes efter levende i vore liv.
Send os din Ånd
at den må bede i os, for det vi selv mangler mod til at bede om,
at den må bevæge os ud over vore egne grænser,
at den må holde os fast, når vi fristes til at gå egne veje.
Led os fremad,
led os sammen,
led os til at gøre din vilje
Jesu Kristi, vor Herres vilje.
Amen.

3. Enhedens og helhedens Gud.
Du kender den splittelse vi lider under,
i vore liv, vore familier, blandt venner,
i vore kirker, blandt nationer og folkeslag.
Jesus Kristus, du der gør vores længsel efter helhed til virkelighed,
rør ved vore verdner, lad dem forandres af din kærlighed og nåde.
Amen.

Forslag til sange til børn

Måne og sol (Børnesangbogen 99)

Vi sætter os i ringen (Salmer og Kirkeviser 18)

Flammerne er mange, lyset er ét (DDS 335)

Wa Emimino (Thuma Mina 12)

Forslag til sange til unge

Get together (Teensangbogen 114)

Gud Helligånd, tænd ild i vore tanker (Teensangbogen 116)

Troen er ikke en klippe (Teensangbogen 165)

Du er hellig, du er hel (Teensangbogen 111, Thuma Mina 118)

Siyahamb' ekukhanyen (Thuma Mina 107)

De dybeste lag i mit hjerte (DDS 28)

Du satte dig selv i de nederstes sted (DDS 260)

Sange skrevet til Kirkernes Verdensråds 9. generalforsamling 14.-23. februar 2006 kan hentes på www.wcc-assembly.info

O God in your grace

Rev. Paul G. Jansen

$\text{♩} = 68$

The image shows a musical score for the hymn 'O God in your grace'. It features a treble clef and a 3/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 68. The score includes a vocal line with lyrics in four languages: English, Latin, Spanish, and French. The lyrics are: English: 'O God, in your grace, trans-form the world! world!'; Latin: 'O Deus, em tua gra-tia, trans-fer-ma o-mni-a in do-mi-num de-um'; Spanish: '¡Oh Dios, en tu gra-cia, trans-fer-ma el mun-do! mun-do!'; French: 'O Dieu, dans ta grâce, trans-forme le monde! monde!'. The score also includes a bass line and a 'Fine (last time)' marking.

O God, in your grace, trans-form the world! world!
O Deus, em tua gra-tia, trans-fer-ma o-mni-a in do-mi-num de-um
¡Oh Dios, en tu gra-cia, trans-fer-ma el mun-do! mun-do!
O Dieu, dans ta grâce, trans-forme le monde! monde!

© WCC-COE 150, Route de Ferney, 1211, Geneva 2, Switzerland

Shirley Erena Murray,
New Zealand

God, in your grace

Per Harling, Sweden.

♩ = 110

Dm Gm C⁷ F B⁷maj⁷

1. Love is your way, love is your na - ture, bless - ing each
2. Path - ways we choose, un - de - served free - dom, earth as our
3. Ter - ror and tears, wounds with - out heal - ing, hearts with - out
4. Let us stand still, look at each oth - er, sis - ter and

6 Gm C F F/E Dm Gm C⁷

crea - ture, light - ing each day; grace is your sign, gift of for -
king - dom, still we a - buse, much we have done, good hu - man
fec - ling mir - ror our fears; life with - out trust, greed and high
broth - er thwar - ting your will; teach us good care, grace to seek

12 F B⁷maj⁷ Gm C Dm C

give - ness, cha - lice that chang - es wa - ter to wine. God, in your
er - ror, mis - use of pow - er dar - kens the sun. grind us to dust.
pri - ces, con - flict and cri - sis gar - den, rich - es to share.

18 F F/E D Gm B⁷ F

grace, God in your mer - cy, turn us to you to trans -

23 C⁷ F B⁷ F C Dm

form the world, turn us to you to trans - form the world!

For the WCC 9th Assembly, 2006. Words: Shirley Erena Murray, Australia, New Zealand © 2004 Shirley Erena Murray;
rest of the world © Hope Publishing Co., Carol Stream, IL, 60188. All rights reserved. Used by permission.
Music: © 2004 Per Harling. All rights reserved.

Dette materiale laves i anledningen af Kirkernes Verdensråds generalforsamling i Porto Alegre, Brasilien, 14.-23. februar 2006. Kirkernes Verdensråd er et fællesskab af 347 kirker fra mere end 100 lande der repræsenterer over 550 millioner kristne.

I forbindelse med generalforsamlingen udgives en del materiale på engelsk, som nu foreligger i en bearbejdet udgave på dansk. Dette materiale er tænkt som en hjælp til at forberede sig på Kirkernes Verdensråds generalforsamling – også selv om man ikke selv har mulighed for at deltage. Måske kender man nogen, der skal af sted – måske interesserer man sig for Kirkernes Verdensråds arbejde og for det økumeniske arbejde – måske har man venskabsmenigheder i Danmark eller i udlandet, som også lytter til, hvad der bliver talt om, når kristne fra hele verden samles og taler sammen. Her er så en anledning til at gøre brug af noget af den inspiration, som kommer i forbindelse med forberedelserne til en sådan stor begivenhed.

Dette hæfte indeholder andagter, bibelstudier og liturgiforslag til, hvordan man kan arbejde med temaet "Gud, i din nåde, forny verden" i forhold til voksne, børn og unge. Hæftet er tænkt som inspiration og hjælp til menighedsrådsmedlemmer, klubledere, spejderledere, præster og andre der har brug for at lave andagter. Materialet kan også bruges til personlig andagt.

Danske Kirkers Råd
National Council of Churches in Denmark

Det mellemkirkelige Råd